П Р И Л О Ж Е Н И Е № 3
Утвърдено с заповед № 586 / 11.09.2026г

ПЛАН ЗА КВАЛИФИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА-ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕТО, ПРОВЕЖДАНЕТО И ОТЧИТАНЕТО НА ВЪТРЕШНОИНСТИТУЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ

Квалификацията е един непрекъснат процес, който има за цел, да даде на учителите най-правилна ориентация за новостите в педагогическия процес. На тази основа, съобразявайки се с условията в детското заведение, с потребностите на децата и в зависимост от личните си качества, учителите трябва да осъществят такова възпитателно взаимодействие, което в максимална степен да допринесе за социално- личностно развитие на всяко дете.
Квалификационната дейност в детската градина е насочена към непрекъснато актуализиране на знанията и усвояване на нови методи в обучението, чрез вътрешна квалификация- в детската градина и външна- извън детската градина.

- ***Всеки педагогически специалист в ДГ № 22 „Звънче“ е необходимо ежегодно да участва във вътрешноинституционална квалификация не по-малко от 16 академични часа годишно.***

Условия и ред за организация и провеждане
на вътрешноинститутционалната квалификация:

1. Ред за осъществяване на вътрешноинституционалната квалификация:
   - Ръководителят на квалификацията изготвя покана (уведомление) до педагогическите специалисти за участие в организираната квалификация с фиксирани точни дата, място, тема, ръководител и час на провеждане; ***(Приложение № 1-А)***
2. След провеждане на квалификационната форма, протоколистът на квалификационните форми попълва карта в срок до 3 /три/ работни дни и я предава на директора на институцията за заверка и съхранение, заедно с пакета от пълната документация на проведената квалификация. ***(Приложение № 2-А)***
   - Картата се заверява от директора с подпис и печат.
   - Пакетът с пълна документация на всяка проведена вътрешноквалификационна форма се съхранява в папка /класьор/ за вътрешната квалификация в детското заведение за всяка отделна учебна година.

ТЕМА НА КВАЛИФИКАЦИЯТА ЗА УЧЕБНАТА 2026-2027 ГОДИНА:

ЕМОЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ- ФУНДАМЕНТ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ДЕТЕТО В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Темата за емоционалната сигурност е избрана от педагогическият екип още от 2024 г., защото тя е основен елемент от развитието на личността и оказва силно влияние върху

поведението, мисленето и общуването на детето. В предучилищна възраст децата тепърва се учат да разпознават, назовават и управляват своите емоции, което прави този период изключително важен за формиране на емоционална зрялост. Чрез тях то изгражда взаимоотношения с връстници и възрастни, учи се на съпричастност, толерантност и разбиране към другите. Липсата на умения за управление на емоциите често води до конфликти, затруднена комуникация и поведенчески проблеми, което показва значимостта на темата. Изборът е обусловен и от съвременните изисквания към образованието, което поставя акцент не само върху познавателното развитие, но и върху емоционалната интелигентност.

Акцентирахме за предходните две учебни години върху:

2024-2025 учебна год. „Развитие на компетенцията за емоционална интелигентност и социални умения на децата“

2025-2026 учебна год. „ Мултикултурно образование чрез рамката на СЕИ“

Емоционалната сигурност в детската градина представлява състояние на психологически комфорт, при което детето се чувства защитено, прието и уважавано в образователната среда. В такава среда детето развива увереност да споделя трудности, да търси съдействие при необходимост и да приема грешките като естествен елемент от процеса на учене и развитие. Емоционалната сигурност се изгражда чрез последователно прилагане на уважителен и емпатичен подход от страна на педагогическите специалисти. От съществено значение е признаването и адекватното отразяване на емоционалните преживявания на детето, както и създаването на климат на приемане в групата. Емоционалната сигурност представлява основен и определящ фактор за цялостното развитие на детето в предучилищна възраст. Тя се изразява в устойчиво усещане за приемане, защита, предвидимост и емоционален комфорт в средата на детската градина. Това е психологическо състояние, при което детето има доверие към възрастните, с които общува, чувства се разбрано и уважавано и възприема социалната среда като безопасна, стабилна и подкрепяща. В ранното детство се формират базисните модели на поведение, емоционално реагиране и социално взаимодействие. В този период детето изгражда първите си представи за себе си, за другите и за света като цяло, като тези представи в значителна степен се определят от качеството на взаимоотношенията в заобикалящата го среда. Поради това детската градина има не само образователна, но и ключова възпитателна и социализираща функция, в която емоционалната сигурност се явява основен структуриращ елемент. Наличието на емоционална сигурност създава предпоставки за успешна адаптация към новата социална среда. Детето, което се чувства прието и разбрано, по-лесно преодолява първоначалните трудности при отделянето от семейството и започва да изгражда нови социални връзки. Намалява се нивото на тревожност, свързана с раздялата, а ежедневното посещение на детската градина постепенно се превръща в предвидима и приемлива част от живота му. В такава среда се формира базово доверие към възрастните и към социалните институции като цяло. Емоционалната сигурност е пряко свързана с развитието на познавателната активност. Когато детето се чувства спокойно, неговите когнитивни ресурси не са ангажирани с преживяване на страх или несигурност, а могат да бъдат насочени към учене, изследване и игра. Играта, като водеща дейност в предучилищна възраст, се развива пълноценно само в среда, в която детето не се страхува от подигравка, наказание или неразбиране. Именно чрез играта се усвояват социални роли, развиват се езикови умения, логическо мислене и способност за сътрудничество. Съществен елемент на емоционалната сигурност е качеството на взаимоотношенията между детето и педагогическия екип. Педагогът изпълнява ролята на значим възрастен, който не само обучава, но и моделира поведение, регулира емоции и създава чувство за стабилност. Последователността в реакциите, ясната комуникация, спокойният тон и емпатичното отношение са основни

инструменти за изграждане на доверие. Когато детето усеща, че неговите емоции са разпознати и приети, то развива вътрешна сигурност и по-висока самооценка. Особено значение има умението на педагозите да управляват груповата динамика. Детската група е сложна социална система, в която възникват различни взаимодействия, конфликти и емоционални ситуации. Ефективното управление на тези процеси включва своевременно разпознаване на напрежение, насочване към конструктивно разрешаване на конфликти и изграждане на култура на уважение и взаимопомощ. По този начин се предотвратява формирането на негативни модели като изолация, агресия или социално отхвърляне. Не по-малко важна е ролята на рутината и структурата в ежедневието. Предвидимият режим на деня осигурява психологическа стабилност и намалява тревожността. Детето се чувства по-уверено, когато знае какво следва, какви дейности предстоят и какви са очакванията към него. Редуването на различни дейности – игра, обучение, почивка и свободно време – създава баланс, който подпомага както емоционалното, така и физическото благополучие. Емоционалната сигурност е тясно свързана и с развитието на саморегулация. В среда на приемане детето постепенно се научава да разпознава, назовава и контролира своите емоции. Това включва умения като изчакване на ред, справяне с разочарование, изразяване на гняв по социално приемлив начин и търсене на помощ при трудност. Тези умения са основополагащи за бъдещата социална адаптация и училищна готовност.

Съществена роля за поддържането на емоционална сигурност има и взаимодействието със семейството. Сътрудничеството между родители и педагогически специалисти трябва да бъде основано на доверие, открита комуникация и взаимна подкрепа. Когато детето получава последователни послания в двете основни среди на своя живот – дома и детската градина – то по-лесно изгражда вътрешна стабилност и ясно разбиране за очакванията към него. В случаите, когато емоционалната сигурност е нарушена, могат да се наблюдават различни поведенчески и емоционални реакции. Те включват повишена тревожност, проблеми със съня, соматични оплаквания, отказ от посещение на детската градина, както и затруднения в социалните контакти. Някои деца реагират чрез агресия, докато други се затварят емоционално и ограничават комуникацията си. Подобни сигнали следва да бъдат внимателно анализирани и адресирани чрез индивидуален подход и целенасочена подкрепа. Допълнително значение има и физическата среда в детската градина. Пространството, в което пребивават децата, трябва да бъде безопасно, достъпно и естетически приятно. Цветовете, подредбата, наличието на кътове за игра и спокойствие също оказват влияние върху емоционалното състояние на детето. Хармоничната среда допринася за усещане за уют и принадлежност. Необходимо е също така да се отчете индивидуалният темп на развитие на всяко дете. Емоционалната сигурност предполага уважение към индивидуалните различия, включително темперамент, потребности, интереси и способности. Подходът „еднакъв за всички“ не е ефективен в ранното детство, тъй като всяко дете има различен начин на възприемане и реагиране на средата. Емоционалната сигурност представлява фундамент, върху който се изграждат всички останали аспекти на детското развитие – когнитивно, социално, емоционално и поведенческо. Тя е предпоставка за успешно учене, ефективна социализация и формиране на уверена и устойчива личност. Създаването и поддържането ѝ изисква съзнателни усилия от страна на педагогическия екип, семейството и цялата образователна институция, като общата цел е осигуряване на среда, в която всяко дете се чувства значимо, защитено и подкрепено.

ЗАЩО емоционалната сигурност в детската градина е фундамент за развитие?

Емоционалната сигурност в детската градина е един от най-важните фактори за цялостното развитие на детето, защото тя създава условията, при които ученето, социалното взаимодействие и личностното израстване могат да се случват естествено и устойчиво. Тя представлява усещането на детето, че е прието, защитено и разбрано в средата, в която пребивава извън семейството. Именно това усещане е основата, върху която се изграждат всички останали умения в ранното детство. Когато детето се чувства емоционално сигурно, то възприема детската градина като безопасно място за изследване и игра. В такава среда се активира неговото любопитство и желание за учене. От гледна точка на развитието на мозъка, спокойствието и липсата на хроничен стрес позволяват на когнитивните процеси като внимание, памет и мислене да функционират оптимално. Емоционалната сигурност е тясно свързана и с изграждането на доверителни отношения с възрастните в детската градина. Учителят става значима фигура, която замества частично родителската подкрепа през деня. Когато тази връзка е стабилна и предсказуема, детето развива базово доверие към средата и по-лесно се адаптира към нови ситуации. То знае, че при трудност ще получи помощ, а не наказание или игнориране. Друг важен аспект е развитието на емоционалната регулация. Малките деца все още не умеят сами да разбират и управляват силните си емоции като гняв, страх или тъга. В среда на емоционална сигурност те се учат на това чрез моделите на поведение на възрастните – чрез спокойна реакция, назоваване на емоциите и подкрепа в трудни моменти. Социалното развитие също зависи пряко от чувството за сигурност. Когато детето не се страхува от подигравки или наказание, то по-лесно влиза в игрови взаимодействия, учи се да споделя, да изчаква ред, да сътрудничи и да решава конфликти. Това са ключови умения, които формират бъдещата му способност да се вписва в различни социални групи. Не на последно място, емоционалната сигурност има пряко влияние върху самооценката на детето. Когато то е приемано такова, каквото е, без условност и страх, започва да изгражда вътрешно убеждение, че е ценно и способно. Това чувство за собствена стойност е основа за увереност и устойчивост в по-късни етапи от живота.

Емоционалната сигурност в детската градина не е допълнителен елемент към възпитателния процес, а негов фундамент. Тя позволява на детето да учи по-лесно, да се развива социално и емоционално и да изгради стабилна личностна основа, върху която ще стъпва в бъдеще.

Социалното и емоционално обучение (SEL) обхваща пет основни компонента, които предоставят на хората основни житейски умения. Петте компонента на SEL са неразделна част от насърчаването на емоционалната интелигентност, здравите взаимоотношения и личното благополучие**.** Петте основни компетенции, които изграждат основата на емоционално интелигентна личност, която умее да разбира себе си, да общува ефективно с другите и да се справя с различни житейски ситуации по конструктивен начин са следните:

1. **Самоосъзнаване-** способността на детето да разпознава и назовава собствените си емоции, мисли и поведение. То включва умението да разбира кога е радостно, тъжно, ядосано или уплашено, както и да осъзнава причините за тези емоции. Самоосъзнатото дете започва да разбира своите силни страни, интереси и трудности. В по-широк смисъл това включва и изграждане на реалистична самооценка и увереност. В предучилищна възраст това се развива чрез игри, разговори, приказки и ситуации, в които децата споделят преживявания.
2. **Самоуправление-** представлява способността на детето да регулира своите емоции, мисли и поведение в различни ситуации. Това включва умения като самоконтрол, търпение, изчакване на ред, справяне с разочарование и

управление на импулси. Също така включва поставяне на малки лични цели и стремеж към тяхното постигане. Важна част е и умението детето да разпознава кога е напрегнато или уморено и да търси подходящи начини за успокояване, като дишане, почивка или разговор с възрастен.

3. **Социално съзнание-** способността да се разбира как се чувстват другите хора и да се възприемат техните гледни точки. То включва съпричастност, толерантност и уважение към различията между хората. Детето се учи да разпознава емоциите на другите чрез изражения, поведение и ситуации. В тази компетенция се развива и чувствителност към социалната среда, правилата на общуване и културното разнообразие. В детската градина това се насърчава чрез групови игри, обсъждане на ситуации и работа в екип.
4. **Умения за взаимоотношения-** включват способността да се създават и поддържат положителни и здрави отношения с другите. Това означава детето да може да общува ясно, да слуша активно, да изразява своите нужди по подходящ начин и да уважава другите. В тази компетенция влизат още сътрудничество, споделяне, решаване на конфликти и намиране на компромиси. Тя е особено важна в детската градина, където децата ежедневно взаимодействат в различни групови ситуации, учат се да играят заедно и да се справят с различията помежду си.
5. **Отговорно вземане на решения-** способността на детето да прави обмислени и разумни избори относно своето поведение. То включва умението да се оценяват различни варианти, да се предвиждат последствията и да се взема решение, което е безопасно и полезно както за самото дете, така и за околните. В предучилищна възраст това се развива чрез обсъждане на ситуации от ежедневието, решаване на проблеми и насърчаване на самостоятелност в избора на действия.

Емоционалната сигурност, социално-емоционалната интелигентност и социалните умения при децата са тясно свързани и взаимно се допълват в процеса на развитие в детската градина. Те формират единна система от фактори, които определят качеството на детското развитие, начина на взаимодействие с околните и успешната адаптация към социалната среда. Емоционалната сигурност може да бъде разглеждана като основа, върху която се изграждат както социално-емоционалната интелигентност, така и социалните умения. Когато детето се намира в среда, в която се чувства прието, защитено и разбрано, то е по-склонно да изследва своите емоции и да се учи да ги разпознава и регулира. Именно в условия на сигурност се създава пространство за развитие на вътрешна стабилност и доверие към възрастните и връстниците, което е ключово за по-нататъшното социално и емоционално развитие. Социално-емоционалната интелигентност включва способността на детето да разпознава, разбира и управлява собствените си емоции, както и да разпознава и отразява емоциите на другите. Тя включва също емпатия, самоконтрол и умения за справяне със социални ситуации. Тези компетентности не се развиват изолирано, а са пряко зависими от качеството на средата, в която детето расте. В среда, лишена от емоционална сигурност, детето по-често е фокусирано върху преживяване на тревожност и несигурност, което ограничава възможността за развитие на по-висши социално-емоционални умения. Социалните умения представляват практическото проявление на социално-емоционалната интелигентност в ежедневното взаимодействие с другите. Те включват умения за общуване, сътрудничество, споделяне, изчакване на ред, разрешаване на конфликти и изграждане на приятелства. В детската градина тези умения се формират основно чрез игра и групови дейности, които изискват взаимодействие и координация между децата.

За да се развиват успешно, е необходимо детето да се чувства достатъчно сигурно, за да участва активно, без страх от отхвърляне или подигравка. В този смисъл емоционалната сигурност действа като предпоставка за развитието на социално-емоционалната интелигентност, а тя от своя страна е основа за формиране на социални умения. Когато детето се чувства спокойно в средата, то е по-отворено към общуване, по-лесно разпознава емоциите както в себе си, така и в другите, и по-успешно прилага стратегии за справяне в социални ситуации. Постепенно това води до изграждане на устойчиви модели на поведение, основани на емпатия, уважение и сътрудничество. Педагогическата среда в детската градина играе ключова роля в този процес. Учителите, чрез своя подход и взаимодействие с децата, създават условия, в които се насърчава емоционалната сигурност и се стимулира развитието на социално-емоционални компетентности. Чрез ежедневно моделиране на подходящо поведение, насочване при конфликти и подкрепа при емоционални затруднения, педагогическият екип подпомага децата в усвояването на социални норми и умения.

Основен подход на педагогическо взаимодействие в детската градина е *Компетенстностния подход*, реализиран в синергична връзка с останалите. Характерно за Компетентностния подход е, че в глобалния свръхинформиран свят са актуални умения, които помагат на хората да вземат информирани решения, да решават проблеми, да мислят критично и креативно, да общуват ефективно, да изграждат здравословни отношения, да са съпричастни с другите, да се справят с трудностите и да управляват живота си по здравословен и продуктивен начин. Компетентностният подход в детската градина е съвременен модел на обучение и възпитание, при който основният акцент не е върху запаметяването на знания, а върху развитието на умения, нагласи и способности за прилагане на наученото в реални ситуации. При този подход компетентността се разбира като съчетание от знания, умения и отношения. Детето не само усвоява информация, но и се учи да я използва, да общува, да решава проблеми и да се справя в различни ежедневни ситуации. Може да се твърди, че в компетентностния подход има силно изразена **прагматичност с ясна насоченост към постигане на индивидуална резултатност в интелектуалното развитие на децата.** В обобщение, компетентностният подход в детската градина цели цялостно развитие на детето, като го подготвя не само да знае, но и да може да действа, да общува и да се адаптира успешно в различни житейски ситуации.

Синергични връзка /ефективно сътрудничество/ на компетентностия подход с:

1. Игров подход.

„Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра…“, чл.3 от Наредба №5/ 03.06.2016 г.

Играта в детската градина, като водеща дейност подготвя придобиването на ключови компетентности и се поставя основата на уменията за критично мислене, справяне с проблеми, поемане на отговорност и вземане на решения, инициативност, творчество и работата в екип. Тя, освен че винаги е емоционално преживяване за детето, се отличава и с редица предимства:

- ✓ прави го пълноценен участник в процеса на обучението, включвайки го в избора, а често и в създаването на самата игра;
- ✓ провокира го да открие значението на правилата, докато играе;
- ✓ допринася за изграждането на увереност, изобретателност и постоянство;
- ✓ води до постигането на конкретна учебна цел, като винаги може да се променя според интересите и възможностите на конкретното дете;
- ✓ дава възможност в процеса на игра детето да се постави в реална житейска ситуация и води до придобиването на умения за действие в такива ситуации;
- ✓ подпомага да се проследи развитието на детето.

2. Ситуационен подход.
Този подход не се изчерпва само с педагогическата ситуация като основна форма на педагогическо взаимодействие /чл.23 от Наредба №5/. Необходимо е цялостната организация да е ситуационна. Да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
3. Действено-практически подход.
На детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване. Стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения.
4. Комуникативно-експресивен и креативен подход.
Подпомага се индивидуалната експресивност на детето. Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти. Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването. Развиват се комуникативни умения, уменията за самопредставяне, самопрезентиране и за работа с другите.
5. Рефлексивен и ценностно- ориентиран подход.
Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие /формални и неформални/, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции.
6. Личностно-хуманен подход.
Детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство, приемане на детето такова, каквото е, оказване на обич и подкрепа, съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект, подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ. Личният опит е в основата на субективния опит. Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на вербалните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники. Утвърждаване индивидуалността на детето чрез стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.
7. Индивидуален подход
Насочен е към съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност. Опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

8. Холистичен подход.
Детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките й страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност, необходимо е педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

ЦЕЛИТЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА СА:

- **Повишаване на професионалната компетентност на педагогическите специалисти** за създаване и поддържане на емоционално сигурна образователна среда в детската градина.
- **Разширяване на знанията за същността и значението на емоционалната сигурност** като основен фактор за цялостното развитие на детето в предучилищна възраст.

- **Усъвършенстване на уменията за разпознаване и подкрепа на детските емоции**, както и за ефективно управление на емоционални и поведенчески ситуации в групата.
- **Овладяване на съвременни педагогически подходи и методи**, насочени към развитие на емоционалната интелигентност и социалните умения на децата.
- **Развитие на умения за ефективно взаимодействие със семейството**, с цел изграждане на партньорство в подкрепа на емоционалното благополучие на детето.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

- **Изграждане на емоционално сигурна среда**, в която всяко дете се чувства прието, защитено и уважавано, чрез създаване на позитивен психологически климат, предвидим дневен режим и подкрепящо отношение от страна на педагогическия екип.
- **Развитие на умения за разпознаване, изразяване и управление на емоциите**, като се използват игрови, ситуационни и комуникативни методи, подпомагащи емоционалната интелигентност и саморегулацията на децата.
- **Формиране на социални умения и ефективно взаимодействие**, чрез насърчаване на сътрудничество, емпатия, толерантност и конструктивно разрешаване на конфликти в детската група.
- **Прилагане на съвременни педагогически подходи** (компетентностен, игрови, индивидуален и личностно-ориентиран), които стимулират активното участие, креативността и цялостното развитие на всяко дете.
- **Изграждане на партньорство със семейството**, чрез ефективна комуникация и сътрудничество с родителите с цел осигуряване на последователност и подкрепа в емоционалното развитие на детето.

ФОРМИ НА КВАЛИФИКАЦИЯ:

- Дискусия;
- Семинар;
- Тренинг;
- Лекция;
- Наблюдение на добри практики от колеги;
- Тематични курсове;

ДЕЙНОСТИ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА:

№	тема на вътрешноинституцио-налната квалификация	форма на квалификация	дата на провежда-не	ръководител на квалификацията
1.	**Ролята на възрастния като „емоционална опора“ в детската градина** (как учителят създава	Лекция Дискусия Семинар Споделяне на добри практики	**31.10.2026 г. /събота/**	**Учители на първа група**

	усещане за стабилност чрез отношение, реакция и последователност)	4 часа		
2.	**Как средата в детската градина влияе върху чувството за емоционална сигурност** (пространство, ритуали, правила, атмосфера и тяхното въздействие върху детското поведение)	Семинар Дискусия Споделяне на добри практики 4 часа	**28.11.2026 г. /събота/**	**Учители на втора група**
3.	**Емоционална сигурност в ранното детство: как се създава и защо е ключова за развитието** (фокус върху привързаност, доверие и ролята на възрастния)	Семинар Лекция Дискусия Тренинг 4 часа	**27.02.2027 г. /събота/**	**Учители на трета група**
4.	**Емоционална регулация при малките деца: стратегии за подкрепа и модел на поведение** (как възрастните помагат на децата да разбират и управляват емоциите си)	Дискусия Лекция Семинар Тренинг 4 часа	**17.04.2027 г. /събота/**	**Учители на четвърта група**

Външна квалификация: Тема „Изграждане на екипна култура и поведение – тренинг „ с лектор Милена Тодорова – обучителна организация РААБЕ България